

Turzijas jautajums kļuvis atkal bījhiks, kamehr Kreiwijs veħstneeks Nekidows atbrauzis no Peterburgas atpakał. Winsch brauzis atkal jaun Viñni, ūparunjees ar aħrejetu ministeri grafsu Goluchowsli, kā ari peerennts no Keisara audienzē. Dašči laikrači fin dauds stahstit, kahdus fokus tagad leelwalstis wiċċa weenprahkiba spershot un kā iħsto riħkotaju pee tam min Kreiwijs. Biżżejjek laikračteem taisnibas, to newar finat, bet tif dauds gan war noprast, kā leelwalstis teesħam nodomajusħas Turziju fanemt stingrafkis rokās. To iħpaschi war sprest no tam, kā Turku walidha, eekams weħl Nekidows vahbrauzis Konstantinopole, ustraukušejs no ġaważ parastahs weenaldsibas un fahlu kif riħkotees un ruhpetees, kā waretu weenā otrā weetā pee sagħru hto- teizamu. Netizami schi fina gan ne-ißlausħa, jo pehdejħos gadōs mediziniisks finatnes pehtijumi ir milu sokeem us preeħschu gaħju sħi. Sewiċċi jaun kochha pehtijumeem daudst jutniscħeex paġkubinati nodarbotees ar dasħadu flimbiu un dasħadu bażiku fuq i speħtiċħanu. Waretu jau buht, ka Japanas pehtneekam laimejees klo „iġugħrot.“ Un lai Deewi dod, kā ta' buhtu, jo spitaliġo skaiti dasħħas semes ir ewehrojami leels; ari kursem ħekk u Widsem ħekk to naix majs skaiti. Utrodot liħdselli pret spitalib, dasħċeem no sħeemi nelaimigajeem rastos atkal zeriba iż-żwexx kollha, un atgħiekket atpakał sadu kif riħkot, beedribba, kamehr tagad wixi, no zilweżej is-sħleħgħi, behdig i un bes zeribas gaiba nenowehrsħamo galu peenahħam.

Staircase seats.

Widſeme.

daſchā ſinā leelakas naudas ſummas aiftaupit; taſ-
lač ſultanam eſneegts preekſchlikumš, lai wiſch
iſſlaich preekſch Armeeneem ſchehlaſtibas maniſteſti;
tilai wehl neſin, waſ ſchis maniſteſti buhs wiſ-
pahrigs, jeb woſ leelakee ſodi valiks ne-aſzelti.
Schahdu Turlu waldibas riſkoſchanahs leeziņa, ka-
ta ko paredi no leelwalſtju puſes.

Spahneeshu nahwigais eenaidneeks kuhbas žalā, dumpineelu wadonis Maseo, kā leekahs, pateesi ūanja kritis un tadehk Spahneeshu preeks schoreis nāw bījis weltigs. Maseo ehot bījis pehdejais no desmit brahleem, kas kopā ar ūawu tehnu reis Spahneescheem noswehrejuschi atreebschanos, kab Spahneeshi ispostijuschi wiin dsihwes weetu. Gomess interpretim, par kuru sahkuūa ari bij ūinots, ka tas kritis, wehl spirgts un wesels un ūinam kopā ar wehl otru dumpineelu wadoni Gartschii ehot wehl leelaks dumpineelu pulks nelā kritischajam Maseo bījis. Tadehk nebuht wehl newar varedset, ka Spahneeshi nu drihs spehs dumpi pawisam apspeest, kā wini to domā. — Ari Filipinu ūalās Spahneescheem nebuht neweizahs. Dumpis isplatahs arweenu wairak par ūisahm ūalahm un Spahneeshu ūarašpehlaam jaturahs wairak tikai weenā weetā, ja negrib zaur dumpineelu usbrukumeem zeest sandejunus.

No Indijas nahk wiſai behdigas finas. Beelajā oſtas pilſehtā Bombejā, kurai pahri par 800,000 eedſihwotaju, lihds ar badu ploſahs mehris, ar kuru miruſchi jau waſrač ſā tuhſtots zilweku. Gedſihwotaji behg no pilſehtas ahrā uſ ſemehm un tā mehri ari tur iſneſā. Daschōs apgalbōs turklaht iſzehluſchees neumeiſt; eedſihwotaji uſbruhl waldbas eestahdehm, rentejahm, magafnrahm, laupa un dedſina. fehta malā. Bet ſchorubu, dſihwollu makhai zelo- tees, fainmeeze uſteiz wineem, jo — behrmus ta wairſ ſawā mahjā negribot. Tehws un mahte nu naido nenokuſuſchi pa pilſehtu apkahrt zitu dſihwollu melledami — bet yaect $2\frac{1}{2}$ mehniescha un tee neka newar atrast, jo kriht pee eſhamena zauri — t. i. latris fainmeeſs jeb fainmeeze iſwaizā ſmallki, ſas wini ir, zik wini pelna un ſahda ſamli.

No eeksfchsemiehni.

No Jaltas. Jaltas vilsehtā, Krimas pussalā, pee Melnāhs juhvas, kā krewwu laikraksti sino, esot schinis deenās parahdijees ihsts brihnuma behrns. Proti, tureenes moschejā (Muhamedanu deewanamā) esot kahda feschus gadus weza meitene, wahrdā Anide-Schesse, skaitijuse wišu koranu (Turku bihbeli jeb Muhamedanu tizibas grahmata) no galwas. Teesham apbrihnojama galwina! Korans ir deesgan leela, wairak nekā 600 lapi puses beesa grahmata — un wišu to no galwas no-skaitit! Tas teesham naw weegla leeta, bet ja wehl eewehrojam, ka skaititaja wehl tihri behrns, tad ir gan to brihnitees. Wehl ļapeemin, ka korans ir wiſs faratsiits visejā jeb ritumā. — —

No Mehmeles — Klaipēdas. Brūsfijas waldiba nodomajusi pēc Mehmeles (latviski: Klaipēhdā) cerihfot leelu un plashu spitaligo patwersmi, kur gribot usnemt it wiſus spitaligos, zil totikai Brūsfijā ir. Līdzschim nebija finams, waſ wiſi spitaligei buhs ar meeru, nomestees jaunajā centrālpatwersmē un waſ topehz derigi to tik leeliski cerihfot, jo Brūsfijā tāhda līsuma nav, kureshwa-retu spitaligos pēs pēest, nomestees tūr, kur paschi negrib. Tapehz esot eepreelsch eewahltas finas no it wiſeem spitaligeem, kuri Brūsfijā atrodahs, waſ teem buhtu pa prahtam, nomestees us pastahwigu dīshwi jaundibinajamajā lopigajā patwersmē. Atbil-des dabutas no wiſeem, ka tee esot ar preefschli-lumu meerā. Tapehz Brūsfijas waldiba nu drīhsumā domā kertees pēc patwersmies cerihfotšanas darba, ja tikai tautas weetneeku nams atwehlehs waldibai preefsch tam waihadsigahs naudas summas.

Mehmele jeb Klaipēdā ir gliķta, neleela ostsas pilsehtas Brūhschōs, ar kahdeim 25 tukstosīs cheem eedsihwotāju. Wina atrodahs uz Kreevijas robežchahm, 20 versiis no Palangaš un wed it brangu tirdsneezibū. Mehmeles apgabals ir jaunks un wēselības sīnā eeteizams, tā ka še nesaimigajiem buhs iestri noderīga mahjotne. Zaut wisu spitaligo nome-tinashanu weenā weetā Brūhsijā ziteem eedsihwotā-jeem wairs nebuhīs jabilstahs no spitalibas. Spi-taliba, tā sīnams, ir nejauka, lipīga slimība, kurās kārtībā skābi, akutiski un mazkaitīgi mīkstums iebī-

No Walkas. Ir pagahjuschi jaw wairak gabi, mehr muhsu aprinka pilsehta Walla ar ihstu ro- u zenschahs panahkt eewehrojamalu stahwolli. Ir bus teek aif ween zelti jauni nami, ta fa tagad v leelakus zela gabalus eeschogo mahju rindas. hogad eewehrojamalaic darbs ir Wallas - Pehr- was schaurfleeschhu dselszelsch, kusch Oktobera meh- ri nahja leetoschanā. Ta fa tirdsneeziā sinā sgan rosigā Pehrniawa turpmal buhs ar Walku valā satiksmē, tad zerams, fa pehdeja schini sinā turpmal sawai jaunajai laimineenei nepaliks atpa-, bet sinahs sawa apgabala lauzineekus pulzinat leelaku tirdsneeziū. — Schimbrihscham tirgus

zenas Wallā ir schahdas: par lineem lihds 40 rbi
birkawā, meescheem lihds 55 kap. pudā, aufahm lihds
50 kap. pudā. Bahrtikas tigrū rudsu milti mafsi
190 kap. 3 yudu puhrā, zweeschi, bihdeleti milti
lihds 140 kap. pudā, rupji milti 80 l. pudā, kartu
peit 50 kap. puhrā, swaiga zuhkas gala 6—9 kap.
mahrzinā, zweests lihds 25 kap. mahrz. un t.
Tirgus ir 3 reis nedekā: pirmdeenā, zetortdeenā un
festdeenā. Scheit fabrauz Igauanu un Batweesch
lauzineeli, kuri ar Wallas eedfiswotajeem Batwee-
scheem, Igauaneem, Kreeweem, Wahzeem un an
Schihdeem zits zaur zitu walobas mainidami naig-
raujahs.

卷之三

Nurſeme.

* Kurzemes gubernas ūfabriku inspektors Bwer
ners, pehž nosalvotieem gadeem, pa-augstinats pa
fol. sefretari. —

* Telgawas-Bauskas meera=teesneschu sapulze
apgabala goda meera=teesnessis ihstens walsts padom
neels barons Heylings, us pascha luhguma, atlaist
uo s̄cha deenesta. —

Kursemes landtagā zītu jautajumu starpā nah
kusi pahrspreeschanā ari breesmigā spitaliba
fehrga, kas arweenu wairak Baltijā isplatahs
Pahrrunats, lahti soļi sperami un kur nanda
lihdselli nemami, lai waretu preeskī spitaligafeen
cerihlot arweenu plaschakas patversmes, kur wiens
wihus waretu atschķirt no welselajiem un tā ap
speest breesmigahs slimibas turpmāku isplatischanoz
Tāpat pahrrunata wehl lahma zīta fehrga, kur
ari pee mums augot angumā, proti aissegt
medīšana. Ihpaschi behdigi tanī sinā issla
totees Wentspils-Dundagas apgabalā. Meschasag
netik ween padarot skahdi meschalopus isskausdami
bet wehl jo leelakā mehrā kaitejot wiſai apkahrtne
zaur ūaunu preeskīshmi, weizinabami wiſabu ne
freetnibu un ūaunu. Peerahbits, ka leelakā daka
gruhtu noseegumu, ka slepkawiba un dedsinaſchanā
pehdejā laikā padariti no meschasagleem, kuri w
nu paschi gribejuschi kam atreebtees, waj atkal n
ziteem nopirkti. Mescha sahdsibas weizinot weegle
sodi un wehl daschi ziti avstahlli. Landtag
nospreedis, ka par to jaruhpejahs, lai turpma
ſcho fehrgu waretu sekmigati apkarot.

No Leepajās. Baur Leepajās ostu noteik i
eewehrojamā mehrā olu isweschana us ahrsemehm
kura fewischki veenemuſees un wairumā gahju
ihsti tikai vēhdejōs gadōs. Bis leelā mehrā ſch
olu isweschana attihstijusees, to peerahda tas, k
pagahjuſchā Oktobera mehnesi ween iswestis za
ſcheenees oſtu 36,392 pudi olu. Scho ſinu de
retu fewischki muhsu lauzineekeem eewehrot: tagad
kur laulſaimneeziā wehl arweenu nemitejhās t
dehwetee geuhtee laiki, kur labiba un ziti lan
ſaimneeziā raschojumi tik lehti, — tagad fewisch
muhsu masajeem ſentureem waijadſetu peegreest wa
rak wehribas ari dascheem laulſaimneeziā ſahn
ſareem, ſtarp zitu ari putnkopibai. Jo tiſpa
putni paſchi, ſā ari fewischki olaſ zenā wehl ar
weenu turahs labi. Leepajā olaſ arweenu malk
2 lapeikas gabalā, wiſlehtakais 10 par 16 lape
lahm, bet pa laikam malka ari par desmitu 30 lape
kas, kas teecham naw mas. — Tā ka Leepajā kluſajā
eelās un attahlakojās preelfſchilſehtās wehl arween
redz pa fahdam ubagotojam pahrstaigajam, tad Leepa
jas „Nabagu apgahdā ſchanas walde“ iſlaidu
ſludinajumu, kura luhds pilſehtas eedſihwotajus: ta h
deem aplahrt ſtaigatajeem ubagotajeem
nedot nekahdas dahuanas, betjakambuht
patiſchana ubageem valihdset, tad wiſla
baki to warot isdarit, ja nodomatahs dahu
wanas un pabalſtijumus nobodot paſcha
„Nabagu apgahdibas waldei,“ kura tad peh
taisnibas un waijadſibas isbala latram ubagam ſaw
peenahzigu teefu. Schahds „Nabagu apgahdibas
waldes“ ſpertais folis ir kotti teizams un jawehlahs
kaut pilſehtas eedſihwotaji to zeeſchi eewehrotin. Ta
deedelneekem un palaibneekem buhtu atnenita eespehja
ſlaidot pa pilſehtas eelahm aplahrt un ubagot „ſiſt
naudu,“ kuru paſchi wehlak pilſehtas ſchenkōs u
frogōs nobder brandwihnā, no lam tā tad nekan
nekahds labums nemahk — ne ubageem, ne dahuwan

No Leepajaš. Dauds pehdejā laikā runats Leepajaš par sirgu dſelszeli jeb tramvajeem. No sirgu dſelszeli, leefahs, nu gan nekas Leepajaš ne-iſnahis bet zits, jo labaks fatihsmes lihdsellis taps taga Leepajaš pilſehtā eerihlotš — proti, elektrofī dſelszeliſch, kūrſch ees pa leelakajahī eelahm. Schis buhs, protams, jo patihskams, ja tam ne sirgu, ne twailu ſpehla nebuhs waijabſig — rati taps dſihti-weenigi no elektrofītēs jeb ſivin ſpehla. Tā tad te buhs Leepajnekeem atkal jauns un lihdschim neredzets, bet pati Leepaja buhs atkal ar weenu foli tuwojusfehs leelpliſehtas paramgam. Elektrofīa celu dſelszela taisiſchamu un eerihloſchamu uſnehmusehs „Kontinentala ſabeedziiba preelſch elektrofīkeem eerihloju meen — Nürnbergā“ kopā ar Kaunas dſimto goda piſoni Manafewitschū. Šabeedziiba nolihgusi a pilſehtas walbi, ka tai elektrofīo celu dſelszeli brihn leetot 40 gadus. Par dotahs teesibas atlauju ſabeedziiba mafša Leepajaš pilſehtai par labu ſchahdu nodoklis: weenreisigi 20,000 rubulus; tad deſmit gadus satru gadu pušotra prozentu no wiſa (brutto eenehmuma, otru gadu deſmitu puſtrescha, trescha deſmitu 4 un zeturto 5 prozentus. Beſ tam ſabeedziiba ja-eerihlo deſmit weetās elektrofīi appgaismojumi kuri ari wiſu laiku — 40 gadu — tai jaunst

Elektriskehs straumes dselszēlam tāps peewaditas pagapakshjemes eerihkojumu.

— Nakti no 27. us 28. Novembri tapa kāhdā Wežveepajās eelā atrastās nomiris pēc Pormsahtes pagasta peederigais semneeks Zehlaks Spruhds. Līktis tapa noboīs pilsehtas slimnīcas schlehrschanas nodalai.

— Ottobera mehneži no Beepajas iwesti už ahrs-
semehm pawisam 278 firgi, leelako daku masa un
wideja auguma. Malsats par scheem firgeem 60—100
rubuku gabalā.

— Svehtreens 15. Decembri Beepajas Latweesku Babbaribas Beedribā buhs teatra israhde, kurā weesooses Rīgas Latweesku teatra akteeris Jan-sona kungs. Israhdīhs Bjernsona lugu „Van-frots.“ Berams, ka skatitāji uš scho israhdī eera-
fecs leelā skaitā. L.

Pehz Leepajās. Aisputes dzelszela apstiprina.

fchanas klausajā, nomakajā Aisputē tagad radusēhs reti redseta dīshwiba un moschiba: wiſās malās dīsird runajam un spreesham tikai par jauno dīselzeli; kātrs wehro un prahto, kā ari wišam sagādamā tagad weenā, waj otrā finā kāhds labums: tirgotajs zerē, kā tīrdsneeziba Aisputē nu stipri usplauks un tā tad ari wišu weikali uſeedehs; namu ihpachneeki ūapno no angstahm dīshwoklu nomahm, wihiuschnieeki, tralteerneeki un krobseneeki rehķina us leelisku publikas apmekleschanu, kamehr rokpelni un strahdneeki domā no darba ar angstakahm deenas algahm. Lai nu kā, tas gan droši paredsams, kā Aisputē tīklab tīrdsneezibas, kā ari dasčā zitā finā labaki laiki ar jauno dīselzeli sagādami. Bet ne-ween Aisputneeki, ari wiſs apgabals starp Aisputi un Leepaju gaida leelas leetas no jaunā dīselzela. Sewišķi apkahrejo māso ūemturi, ūaimneeki, zeribas ir jo leelas. Un teesham, labi apstatotees ja-atsīhst, kā wišu zeribas newar buht weltas: wi-neem jaunais dīselzelsch buhs no wehl leelaka ūvara, nēla pascheem leelajeem ūemtureem — muischturēm un muischi ihpachneekiem: pēhdejeem dīselzelsch besīdeenīšķas satiksmes buhs wišwairak derigs tikai labibas aissuhitishanai uſ Leepaju, kamehr masageem ūemtureem, kuri tirgojahs ar dasčdaschadeem ūikeem laulkaimneezibas raſchojumeeem, tas buhs weenumehr nepeezeesħami waijadsgs. Leepajā pahrtikas prezehm ir pastahwigi augsts tirguš, tīl angsts, kā gan neweenā zitā Baltijas pilſehtā, jo paſchi tuwakē Leepajas apgabala ūemturi, Nīhzenieeki, Pehrkonieeki un Ruzawneeki mās nodarbojahs ar ūikajeem laulkaimneezibas sareem, kā ar moderneezibu, ūeernieezibu, puinkopibu un ūakau dāhrsneezibu; wiši pahrdob weenigi negatawuš raſchojumus: ūeenu, rabzenuš, mallu un masakā mehrā ari zuhkas un ūofis. Turet labus gowslopus, barot toš ar ūeenni un rahzeneem un pahrdot ūeenu, ūweestu, ūeerus (laubus Augšskurzemē taisa) un telus — to wiši nejehds un nedara, lai gan ūchādu pretšchu pahrdoschana ūineem atnestu ūeiez- waj ūeschahrt wairak pelnas, nēla tirgoſchanahs ar ūeenu un rahzeneem. Pahrtikas prezēs un ehdamas leetas Leepajā eewed leelako bālu no Grobinas un Aisputes apgabaleem, kā ari no ūiteem, jo tahlakeem apwildeem. Aisputes apkahrtnei un apgabalam, pa kuru jaunais dīselzelsch ees zauri, buhs nu ūchini finā ihsti pa rokai: kuri tagad wai-jadseja weenu, waj wairak deenu ūawet wihrū un ūirgu no darba (tas ihstā darba laikā ūoti nepatih-kami), ja gribēja kābūs ūiklus laulkaimneezibas raſchojumus aīswest uſ Leepaju pahrdot, tur turpmāk pa dīselzeli to warehs padarit weens ūilwels weenā deenā, ūas, protams, ūnahls ūcheri un wairakfahrt ūehtaki, jo mālha pa dīselzela biketi un par weenu otru grostu waj paku wedamā ūisnahls nezik dāhrga. Bet neween ūchā finā, ari zitadi apkahrejee ūemturi zerē un gaida no nahkamā dīselzela labumu: ūaimneekiem, kuri tagad tīl dīslu bija pa-rahdōs, kā nebija wairs ūeribas mahjās uſ preefšhu palikt, teem tagad ūredita un ūabaltsa wairs netruhīst, kamehr ūnams, kā jaunā dīselzela lihnija ūeſhot pa wišu laukeem un no wiša tīhruma ūapshot atmehrita un atpirktā leelaka, waj mālha ūleja ūemes.

Wiswaris.

No Lejas-Kursemes. Kā jau lasitaji buhs dīstr-dejuschi, zaur Leepajaš ostu iswed uš ahrsemehm labi dauds sirgu: reta nedela paeet, kad weens, waj otrs twaikonis ne-iswestu uš Angliju, Dahuiju un Belgiju pa 40—80 sirgu. Tā schiniš deenās Dahnu twaikonis „Nominy”, braukdams uš Hulli — Anglija, panehma lihds 45 sirgus, kamehr otrs Dahnu twaikonis „Nordjütland”, ari schiniš deenās, aiswaeda 76 sirgus uš Dahniju. Schee pa leelakai dałai ir wiſi masti semneelu sirdstai, kuri top pirkli Lejas-Kursemē, fewiſchki gar Leischiemales robeschahu. Tā ka sirgu isweschana pa Leepajaš ostu uš ahrsemehm jau ilgakus gadus pastahw, tad Kursemes weenā dałā — wiſwairak Aisputes un Šeuldigas aprinkdōs, kā ari Skaukas gubernās daschdōs apwidōs, kur dīshwo Latweeschu semkopji un senturi — brangi attih-stijuſe es sirgu audſināſchana. Audſinati top wiſwairak weetejahs paschu fugas masee semneelu sirdstai, kuru uſaudſināſchana un iſkopſchana iſnahk deesgan lehti: 3—4 gadus kumeku iſganit gands un seemu iſmitinat ar paweenkahrschu miteklu, teesham ne-iſnahk ne zik dahrgi. Pahrvodamis tad faimneeks, sirga audſinatajs, dabon par tahdu ūmeliku masa-lais 60—80 rubuku; bet ja lopiasch leelaku augumu un labi ectureits, tad ari 120—200 naw wehl leela alga, kuru pirzeji — pa leelakai dałai ahrsemeju Schihdi — labvraht mehds malfat. Daschs faimneeks, tas leelakā mehrā nodarbojahs ar sirgu audſināſchanu, nomakħa latru gadu wiſas sawas leelasahs mahju malsaschanas ar „ſirgu naudahm”.

